

Αθήνα, 1^η Φεβρουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς:
Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Εσωτερικών
Οικονομικών
Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Πολιτισμού και Αθλητισμού**

ΘΕΜΑ: «Το Κτήμα Φιξ να καταστεί ελεύθερα προσβάσιμος, δημόσιος χώρος »

Η ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων, δημόσιων χώρων υψηλής αισθητικής, με έντονο το φυσικό στοιχείο στο Λεκανοπέδιο Αττικής είναι δεδομένη και αναδείχθηκε ακόμη περισσότερο την περίοδο της πανδημίας όπου όλες και όλοι μέσα από τη νέα καθημερινότητα που διαμορφώθηκε ανακαλύψαμε το πόσο μπορούν να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής μας σε κάθε συνθήκη. Η έννοια του ελεύθερου, δημόσιου χώρου μετασχηματίστηκε ποιοτικά στη συνείδηση της κοινωνίας και έγινε οργανικό στοιχείο μια υγειούς καθημερινότητας που επέτρεψε στους πολίτες που ζούνε σε μεγάλες πόλεις να νοιώθουν πολύ λιγότερο εγκλωβισμένοι λόγω των περιοριστικών μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης.

Ειδικότερα σε Δήμους με σημαντικό πληθυσμό, χαμηλό ποσοστό πρασίνου και ελεύθερων χώρων καθίσταται επιτακτικός ένας τέτοιος σχεδιασμός και η υλοποίησή του με κάθε πρόσφορο μέσο, που θα διασφαλίζει βεβαίως το δημόσιο συμφέρον.

Μια τέτοια περίπτωση είναι ο Δήμος Ηρακλείου Αττικής, ο οποίος με έκταση περίπου 4.700 στρ. κατατάσσεται τρίτος κατά σειρά σε μέγεθος στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα της Περιφέρειας Αττικής και τρίτος κατά σειρά σε πυκνότητα κατοίκησης. Το σύνολο του Δήμου χαρακτηρίζεται από υψηλές ή χαμηλότερου ύψους πολυκατοικίες ενώ οι υψηλοί συντελεστές δόμησης αιτιολογούν την πυκνότητα δόμησης και τα μεγάλα ύψη κτισμάτων σε όλη την έκταση του Δήμου. Οι οργανωμένοι κοινόχρηστοι χώροι στα όρια του Δήμου καταλαμβάνουν 171,7 στρέμματα και είναι εμφανές ότι το πράσινο μόνο επαρκές δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ενώ φαίνεται να συγκεντρώνεται σε κυρίως σε δύο μόνο περιοχές (Πράσινος Λόφος και Ηπειρωτικά). Παράλληλα ως κοινόχρηστος χώρος πρασίνου λειτουργεί ο άξονας του ΗΣΑΠ, που συγκεντρώνει γραμμική φύτευση και να μεν βελτιώνει (πλασματικά) την

αίσθηση πρασίνου στον Δήμο αλλά δεν μπορεί προφανώς να χρησιμοποιηθεί ως ελεύθερος χώρος από τους κατοίκους. Επομένως, ο Δήμος Ηρακλείου είναι καταφανώς ένας Δήμος με έλλειψη μεγάλων χώρων και χώρων πρασίνου σε όλη την έκτασή του, αφού μόνο το 2% της έκτασης του Δήμου αποτελεί χώρους πρασίνου.

Στο ισχύον ΓΠΣ του Δήμου Ηρακλείου προβλέπεται η δημιουργία χώρου πρασίνου στο Ο.Τ 245 στο γνωστό «Κτήμα ΦΙΞ». Πρόκειται για μία έκταση 27.544 τ.μ. εντός της οποίας υφίσταται κτίσμα (έπαυλη) συνολικής επιφάνειας 726 τ.μ, που σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού αποτελεί δείγμα νεοκλασικής - εκλεκτικιστικής αρχιτεκτονικής (ρυθμός Secession), που κατασκευάστηκε μεταξύ των ετών 1920-1930 και ως εκ τούτου με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού χαρακτηρίστηκε ως διατηρητέο μνημείο ενιαία (κτίσμα και περιβάλλον χώρος).

Από μια συνοπτική ιστορική αναδρομή – αλλά πολυετή ιστορία που βαλτώνει εις βάρος των πολιτών - προκύπτει ότι το 1937 το ακίνητο εντάσσεται στο σχέδιο πόλης ενώ στα μέσα της δεκαετίας του '80 ξεκινά μια πολυετής δικαστική διαμάχη μεταξύ των κληρονόμων ΦΙΞ και του Ελληνικού Δημοσίου ως προς την πραγματική έκταση κυριότητας. Έτσι, το 1985 το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων γνωμοδοτεί ότι στους κληρονόμους ΦΙΞ ανήκουν κατά κυριότητα 13 από τα 27,5 συνολικά στρ. ενώ τα υπόλοιπα ανήκουν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο, το Υπουργείο Οικονομικών εκκινεί διαδικασία για την κατάληψη της δημόσιας έκτασης και οι κληρονόμοι ΦΙΞ προσφεύγουν στα ελληνικά Δικαστήρια. Το 1997 εγκρίνεται το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου Αττικής, στο οποίο, όπως προαναφέρθηκε, υπάρχει πρόβλεψη για δημιουργία χώρου πρασίνου σε έκταση 17 στρ. εντός του κτήματος και μεταφορά συντελεστή δόμησης στο υπολειπόμενο τμήμα της έκτασης. Σε αυτό το διάστημα και ενώ υπάρχει εκκρεμοδικία ως προς το θέμα της κυριότητας, ξεκινούν από την πλευρά του Ελληνικού Δημοσίου μια σειρά σίγουρα άστοχων έως και αντικρουόμενων ενεργειών, με τις οποίες ενώ από τη μία πλευρά το Δημόσιο διεκδικεί κυριότητα έναντι των φερόμενων τότε ως ιδιοκτητών κληρονόμων ΦΙΞ, ταυτόχρονα εκκινεί διαδικασία απαλλοτρίωσης αναγνωρίζοντας εμμέσως τους κληρονόμους ΦΙΞ ως ιδιοκτήτες της συνολικής έκτασης 28 στρεμμάτων. Παράλληλα, τον Ιανουάριο του 2002 και ενόψει διενέργειας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Πολιτισμού περί υποχρεωτικής εξαγοράς της έκτασης κυριότητας των κληρονόμων ΦΙΞ για τις ανάγκες της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας. Η απαλλοτρίωση τελικά δεν ολοκληρώνεται ποτέ, αφού ουδέποτε πιστώθηκε το σχετικό ποσό αποζημίωσης στον Ειδικό Λογαριασμό που για τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων τηρείτο στην Τράπεζα της Ελλάδας και εντέλει με υπουργική απόφαση της κας Φ. Πάλλη - Πετραλιά διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Απαλλοτριώσεων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής της αποζημίωσης. Επίσης, ουδέποτε εκκίνησε έστω η διαδικασία για την εξαγορά της έκτασης, ενώ επίκληση της εξαγοράς είχε γίνει σε Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να παραιτηθεί από το ένδικο μέσο της αναίρεσης στη δικαστική διαμάχη για την αναγνώριση της κυριότητας επί του κτήματος.

Τη διαχρονικά εκδηλωμένη ανάγκη να ενεργήσει το Ελληνικό Δημόσιο σχεδιασμένα, συντεταγμένα και αποτελεσματικά με γνώμονα την

περιβαλλοντική, αισθητική, ιστορική βαρύτητα του μνημείου και τη διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα του εν λόγω ακινήτου συνολικά ώστε να διασωθεί και να αποδοθεί επί της ουσίας (ελεύθερα προσβάσιμος) στους κατοίκους του Δήμου Ηρακλείου αλλά και των όμορων Δήμων Λυκόβρυσης, Μεταμόρφωσης, Πεύκης έχουν φέρει στο προσκήνιο αγωνιζόμενοι κάτοικοι των εν λόγω περιοχών μαζί με φορείς της Αυτοδιοίκησης εδώ και αρκετά χρόνια αλλά και συνολικότερα ευαισθητοποιημένοι πολίτες από όλη την Αττική. Επί τόσα χρόνια οι κάτοικοι της περιοχής, με μια πρωτοφανή και ιδιαίτερος δυναμική παρουσία, παλεύουν να καταφέρουν να αποδοθεί επιτέλους ο χώρος στους δημότες και να διαμορφωθεί ως χώρος πρασίνου που τόσο μεγάλη ανάγκη έχει η πόλη του Ηρακλείου. Μάλιστα κινήθηκαν και νομικά με μηνυτήρια αναφορά σχετικά με τυχόν ευθύνες για την παραίτηση από το ένδικο μέσο της αναίρεσης από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου στη δίκη για την αναγνώριση της κυριότητας της έκτασης. Ουσιαστικά, με σοβαρότατο προσωπικό και οικονομικό κόστος και συνεχείς παρεμβάσεις προς όλους τους αρμόδιους φορείς, πολίτες με τις συλλογικότητες που συγκρότησαν έχουν κρατήσει ζωντανό το αίτημα της διάσωσης του εν λόγω κτήματος και της απόδοσης του στις τοπικές κοινωνίες σε αντίθεση με την έλλειψη ανάλογης μεθοδικότητας, επιμονής και αποτελεσματικότητας εκ μέρους της Πολιτείας.

Επειδή στον Δήμο Ηρακλείου είναι καταφανής η έντονη αστικοποίηση και η ασφυκτική πίεση στο φυσικό περιβάλλον λόγω ανύπαρκτων πλέον αδόμητων εκτάσεων, καθώς και η σημαντική έλλειψη χώρων πρασίνου, με το ποσοστό αυτών να ανέρχεται μόλις στο 2% της συνολικής έκτασης του Δήμου σε συνδυασμό με την ύπαρξη αυξημένου κορεσμού του δομημένου χώρου εις βάρος της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Επειδή το κτήμα ΦΙΞ αποτελεί τον μοναδικό χώρο που η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει ως πνεύμονα πρασίνου στους πολίτες του Δήμου Ηρακλείου λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη και την κατάσταση που διαμορφώνεται λόγω της κλιματικής κρίσης αλλά και τις αδήριτες ανάγκες που αναδείχθηκαν και εξακολουθούν να αναδεικνύονται από τα μέτρα περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού από την έναρξη της πανδημίας.

Επειδή η περιβαλλοντική, ιστορική, αισθητική αξία του ακινήτου για τις τοπικές κοινωνίες είναι εξέχουσας σημασίας.

Επειδή πρέπει επιτέλους η Πολιτεία με συντεταγμένο τρόπο να αποκτήσει και να αποδώσει το ακίνητο στους πολίτες αλλά και να συνδράμει ουσιαστικά τον Δήμο είτε με την ανάληψη άμεσων πρωτοβουλιών και δράσεων είτε συνεπικουρώντας με τεχνική και οικονομική υποστήριξη, την εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων και τη χρηματοδότηση για τη δημιουργία του απαραίτητου χώρου πρασίνου.

Επειδή η ανάγκη διατήρησης και αναβάθμισης σημαντικών κοινόχρηστων χώρων είναι αδήριτη ανάγκη στις σύγχρονες πόλεις.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν ώστε σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αποκτηθεί και να αποδοθεί ως ελεύθερα προσβάσιμος-δημόσιος χώρος το κτήμα ΦΙΞ στους πολίτες;

2. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν ώστε να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι και να χρηματοδοτηθεί η κτήση της κυριότητας του κτήματος και η δημιουργία χώρου πρασίνου;
3. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν ώστε να εξασφαλιστεί η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των αρμόδιων φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ώστε να αποδοθεί το κτήμα ΦΙΞ ως χώρος πρασίνου στους πολίτες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Σκουρλέτης Παναγιώτης(Πάνος)

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία(Σία)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος- Χρήστος

Γκιόλας Γιάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Μανόλης

Καφαντάρη Χαρά

Μάλαμα Κυριακή

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Ξανθός Ανδρέας

Παπαδόπουλος Σάκης

Πέρκα Θεοπίστη

Πούλου Γιώτα

Σκουρολιάκος Πάνος

Τζούφη Μερóπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νίκος

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μίλτος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος